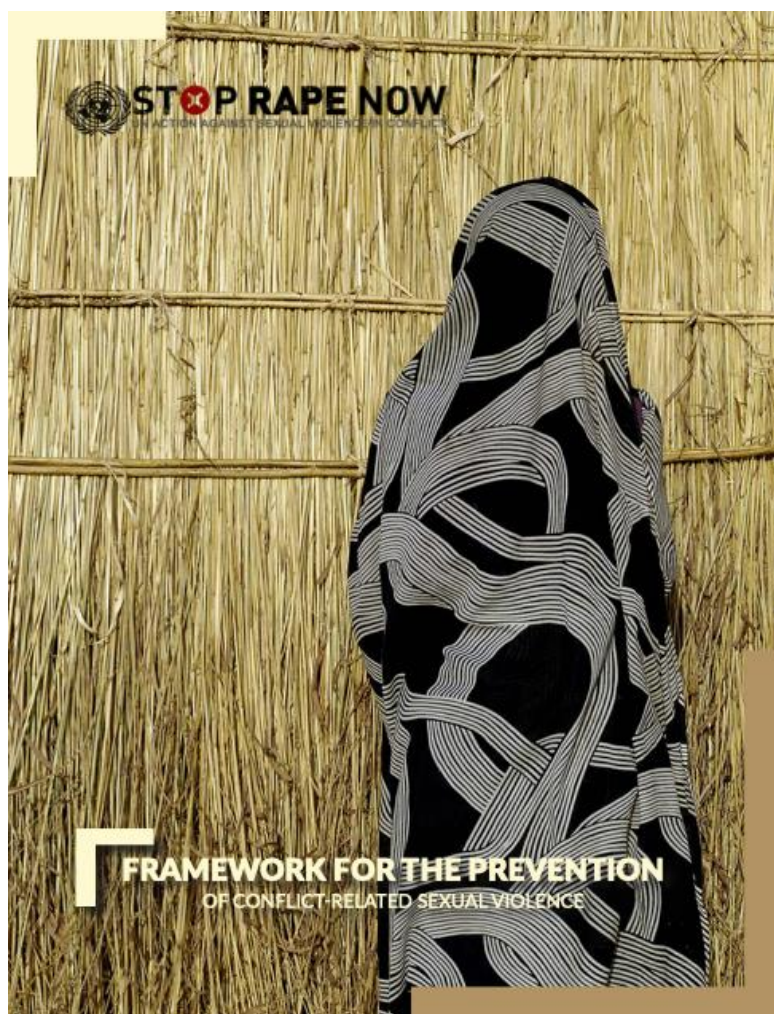

ПРОГРАМА ЗАПОБІГАННЯ СЕКСУАЛЬНОМУ НАСИЛЬСТВУ В УМОВАХ КОНФЛІКТУ

За останнє десятиліття з'являється все більше свідчень того, як, коли та чому вчиняється сексуальне насильство під час певних збройних конфліктів, які свідчать про значну варіативність. Не всі сторони збройного конфлікту вчиняють сексуальне насильство однаковою мірою чи однаковими способами, і не всі вчиняють його взагалі. Крім того, навіть в одному збройному конфлікті рівень сексуального насильства може коливатися залежно від географічного розташування та часу. Така варіативність вказує на те, що сексуальне насильство не є неминучим під час збройного конфлікту. Крім того, за допомогою правильних заходів і стримувальних факторів **можна запобігти сексуальному насильству в умовах конфлікту (СНПК).**

Рамкова програма із запобігання СНПК — це багатосторонній план дій, що має стати орієнтиром у створенні й посиленні **структурних та оперативних заходів із запобігання СНПК** для урядів, установ ООН, громадських організацій та фізичних осіб. Програма окреслює ключові елементи та фактори щодо запобігання, щоб керуватися ними при чіткому та комплексному прийнятті рішень. Вона ґрунтується на чинних та постійних зусиллях із запобігання СНПК та його першопричин, а також містить рекомендації щодо ліквідації ізоляції шляхом посилення співпраці між ширшим колом зацікавлених сторін.

Мандат ООН щодо СНПК включає 21 ситуацію, що викликає занепокоєння, що складаються з конфліктних і постконфліктних ситуацій у всьому світі. Рамкова програма використовує подвійний підхід, рекомендуючи запобігати СНПК через:

- 1** Запобігання виникненню, ескалації або повторенню СНПК
- 2** Пом'якшення наслідків для особи чи громади, якщо СНПК вже сталося

З моменту запуску Рамкової програми у вересні 2022 року ООН розробляє стратегію, спрямовану на **інтеграцію превентивних заходів та реалізацію Рамкової програми**, зокрема, шляхом:

- розбудови потенціалу для забезпечення того, щоб уповноважені суб'єкти та інші особи були поінформовані та озброєні знаннями, необхідними для запобігання СНПК
- дослідження та вивчення ключових тем, пов'язаних із запобіганням СНПК, таких як демілітаризація та мова ворожнечі
- підвищення обізнаності про вплив СНПК з метою зменшення стигми та дискримінації
- розширення ініціатив з реагування на СНПК, включно з комплексним та міжсекторальним наданням послуг постраждалим від СНПК
- підтримка активістів, які працюють безпосередньо з постраждалими, та надавачів послуг, таких як правозахисники, жіночі організації та мережі постраждалих від СНПК.

Дії та ресурси, спрямовані на запобігання СНПК, повинні відповідати масштабу злочину.

Кожен 1 долар,
вкладений у заходи
з запобігання,
може заощадити
16 доларів,
необхідних для
реагування на СНПК.

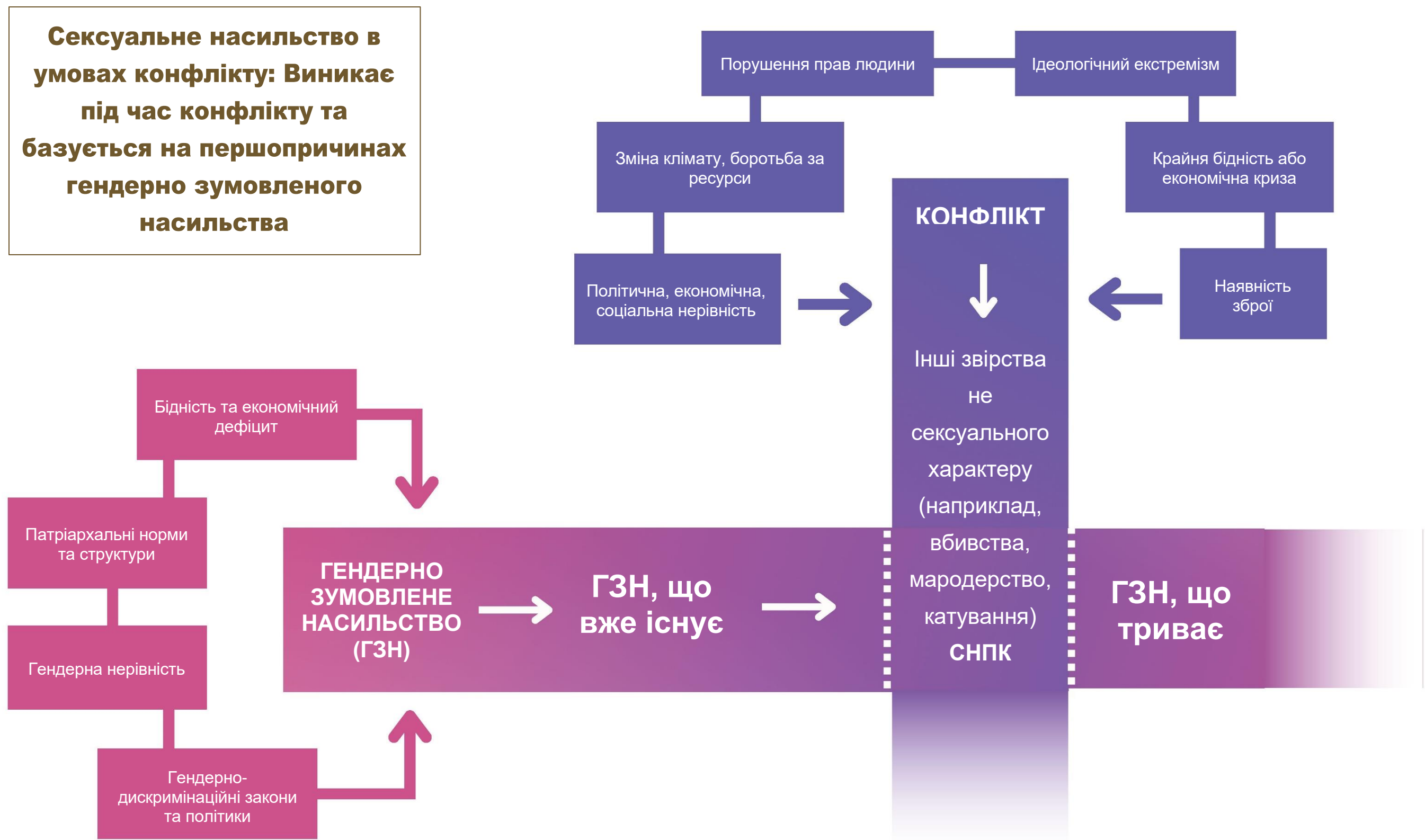

За оцінками,
2 мільярди людей
живуть на
територіях, що
постраждали від
конфліктів. Це 1/4
частина світу.

П'ять резолюцій
Ради Безпеки ООН
безпосередньо
стосуються СНПК.

Рамкова програма була розроблена мережею «Дії ООН проти сексуального насильства в умовах конфлікту» (Дії ООН), що складається з 25 організацій системи ООН, об'єднаних у сфері гуманітарної допомоги, розвитку та укріплення миру для координації глобальної адвокації та реагування на СНПК. Програма «Дії ООН» реалізується під стратегічним керівництвом Спеціального представника Генерального секретаря ООН з питань сексуального насильства в умовах конфлікту.

Оскільки запобігання будь-якому виду насильства починається з виявлення його першопричин, важливо з'ясувати, яким чином збройний конфлікт призводить до виникнення сексуального насильства в умовах конфлікту, а норми щодо гендеру, влади та насильства, що вже існують, можуть впливати на його форми та мотиви злочинців.

Зважаючи на ці фактори, що перетинаються, багаторічні зусилля, спрямовані на запобігання збройним конфліктам, з одного боку, та гендерно зумовленому насильству, з іншого, є надзвичайно важливими для запобігання сексуальному насильству в умовах конфлікту. Таким чином, ця Рамкова програма ґрунтується на значному обсязі чинних рекомендацій, розроблених ключовими політичними та гуманітарними організаціями, які займаються питаннями запобігання конфліктам та гендерно зумовленому насильству. Вона додає цінності, висвітлюючи міркування та підходи, що стосуються, зокрема, запобігання сексуальному насильству в умовах конфлікту.

УКРАЇНА

З лютого 2022 року повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну продовжує нести катастрофічні наслідки для цивільного населення. Росія продовжує окупувати деякі території в Україні, перешкоджаючи доступу до гуманітарної допомоги, а повідомлення про випадки СНПК продовжують надходити. З травня 2022 року, після підписання Рамкової угоди між ООН та Урядом України про співробітництво у сфері запобігання та реагування на випадки СНПК, Уряд України, громадянське суспільство, постраждалі / активісти та ООН ефективно працюють над реалізацією цієї угоди разом із Національним планом дій щодо ЖМБ.

Ми сподіваємося, що практичний симпозіум спиратиметься на такі зусилля, як Спільний проєкт «Дії ООН», [доповідь Моніторингової місії ООН з прав людини щодо СНПК](#), [Стратегія запобігання та реагування на випадки СНПК в Україні](#).

«Хоча сексуальне насильство в умовах конфлікту, є таким же давнім злочином, як і сама війна, йому можна запобігти. Воно не є неминучим побічним продуктом війни. Воно ніколи не буває випадковістю. Хоча багато конфліктів характеризуються широким розповсюдженням сексуального насильства, не всі вони є такими. Ми можемо і повинні запобігти цьому».

Спеціальний представник Генерального секретаря ООН з питань сексуального насильства в умовах конфлікту, пані Праміла Паттен

